

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Welk planschaderegime geldt bij welke aanvraag om tegemoetkoming in planschade?

Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening op 1 juli 2008 en hiermee de inwerkingtreding van een nieuw stelsel van planschade, is tevens een uitgebreid overgangsrecht met betrekking tot aanvragen tot tegemoetkoming in planschade in werking getreden. Afhankelijk van het moment waarop de aanvraag is ingediend en het moment dat de planologische maatregel van kracht cq. onherroepelijk is geworden, kan een ander planschade-regime gelden en moet de gemeente de betreffende aanvraag met een andere procedure behandelen en al dan niet de verjaringstermijn in acht nemen en/of het forfait normaal maatschappelijk risico toepassen.

Overzicht van planschade-regimes

De Wet op de Ruimtelijke Ordening, het bijbehorende Besluit op de Ruimtelijke Ordening 1985 en de (model-) Procedureregeling planschadevergoeding 2005 zijn nog van toepassing op de volgende situaties:

- op een aanvraag ingediend op of na 1 september 2005 maar vóór 1 juli 2008, in het geval de planologische maatregel onherroepelijk is geworden vóór 1 september 2005 (maar er is geen verjaringstermijn van toepassing);
- op een aanvraag ingediend op of na 1 september 2005 maar vóór 1 juli 2008, in het geval de planologische maatregel onherroepelijk is geworden op of na 1 september 2005 maar vóór 1 juli 2008 van kracht is geworden (met inbegrip van de verjaringstermijn);
- op een aanvraag ingediend op of na 1 juli 2008 maar vóór 1 september 2010, in het geval de planologische maatregel onherroepelijk is geworden vóór 1 september 2005 (maar er is geen verjaringstermijn van toepassing).

De Wet ruimtelijke ordening, het bijbehorende Besluit ruimtelijke ordening en de (model-) Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008 zijn reeds van toepassing op de volgende situaties:

- op een aanvraag ingediend op of na 1 juli 2008 maar vóór 1 september 2010, in het geval de planologische maatregel onherroepelijk is geworden op of na 1 september 2005 maar vóór 1 juli 2008 van kracht is geworden (met inbegrip van de verjaringstermijn, maar er is geen sprake van het forfait normaal maatschappelijk risico);

- op een aanvraag ingediend op of na 1 juli 2008 maar vóór 1 september 2010, in het geval de planologische maatregel van kracht is geworden op of na 1 juli 2008 (met inbegrip van de verjaringstermijn en het forfait normaal maatschappelijk risico);
- op een aanvraag ingediend op of na 1 september 2010 is de Wro in alle gevallen onverkort van toepassing (met inbegrip van de verjaringstermijn en het forfait normaal maatschappelijk risico).

Toelichting

De datum van 1 juli 2008 in het bovenstaande overzicht is van belang, omdat dit de dag van de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening en het nieuwe stelsel van planschade betreft.

De data 1 september 2005 en 1 september 2010 in het bovenstaande overzicht zijn van belang als gevolg van de inwerkingtreding van de "Wet van 8 juni 2005 tot wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (verjaring van en heffing bij planschadevergoedingsaanspraken, alsmede planschadevergoedingsovereenkomsten)" op 1 september 2005 (zie voor de tekst hiervan Staatsblad 2005, 305).

Deze wetswijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening uit 2005 is met name bekend geworden als de wetswijziging die planschadeverhaalsovereenkomsten op grondslag van het artikel 49a Wet op de Ruimtelijke Ordening mogelijk heeft gemaakt, nadat eerder de Hoge Raad bij arrest van 2 mei 2003 (het welbekende arrest Mulder/Nunspeet) de tot dat

moment gangbare praktijk van planschadeverhaals-overeenkomsten onwettelijk had verklaard. In de betreffende wetswijziging wordt echter ook, en dit is veel minder bekend, een wettelijke regeling voor verjaring van planschadeaanvragen vastgelegd.

De datum van 1 september 2005 is van belang, omdat in de genoemde "Wet van 8 juni 2005 tot wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (verjaring van en heffing bij planschadevergoedingsaanspraken, alsmede planschadevergoedings-overeenkomsten)" is bepaald, dat artikel 49 Wet op de Ruimtelijke Ordening, zoals dat luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van de betreffende wet (dat is de datum van 1 september 2005), van toepassing blijft op aanvragen om vergoeding van schade die voor dat tijdstip zijn ingediend. Op deze aanvragen is de verjaringstermijn dus niet van toepassing.

De datum van 1 september 2010 is van belang, omdat in de genoemde "Wet van 8 juni 2005 tot wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (verjaring van en heffing bij planschadevergoedingsaanspraken, alsmede planschadevergoedings-overeenkomsten)" eveneens is bepaald, dat een

aanvraag om vergoeding van schade als bedoeld in artikel 49 Wet op de Ruimtelijke Ordening voor zover de bestemmingsplanbepaling voor het tijdstip van inwerkingtreding van de wet onherroepelijk is geworden, moet worden ingediend binnen vijf jaar na dat tijdstip van inwerkingtreding (en dit is dus de datum van 1 september 2005 + 5 jaar = 1 september 2010).

Kort samengevat

Artikel 9.1.18 Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening bepaalt, dat het recht van de Wet op de Ruimtelijke Ordening van toepassing blijft (1) op aanvragen die zijn ingediend vóór 1 juli 2008 en (2) op aanvragen die ingevolge de bovengenoemde "Wet van 8 juni 2005 tot wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (verjaring van en heffing bij planschadevergoedingsaanspraken, alsmede planschadevergoedingsovereenkomsten)" tot 1 september 2010 nog ingediend kunnen worden.

Voor alle andere aanvragen gelden de planschade-procedures van de Wet ruimtelijke ordening, al dan niet met toepassing van het forfait maatschappelijk risico.